

6 წერილადში ქართველებმა აზარტურ თამაშში 9 მილიარდზე მეტი დახარჯეს

ოფიციალური სტატისტიკით ირკვევა, რომ საქართველოში სათამაშო ბიზნესის ბრუნვა უფრო მაღალია, ვიდრე თუნდაც სუპერმარკეტებისა და სასურსათო მაღაზიების ერთად აღებული.

მეტიც, აზარტურ თამაშებში საქართველოში უფრო მეტს ხარჯავენ, ვიდრე საწვავში ან რესტორნებსა და სხვა კვების ობიექტებში. მაგალითად, 2017 წელს სათამაშო ბიზნესის ბრუნვამ 5,650 მლრდ დარი შეადგინა, რაც საცარლო ვაჭრობის არასპეციალიზებული მაღაზიების ბრუნვასთან შედარებით თითქმის 1,6 მლრდ დართ მეტია. სტატისტიკის სამსახურის მონაცემებით, 2017 წელს საცარლო ვაჭრობის არასპეციალიზებული მაღაზიების ბრუნვამ (სუპერმარკეტები, უბნის მაღაზიები და სხვ.) 4,094 მლრდ დარი შეადგინა.

თვადსაჩინოებისთვის, საწვავის ბაზრის ბრუნვის მოცულობა შარშან 2,343 მლრდ დარი იყო, რესტორნებისა და სასტუმროების მთლიან ბრუნვას კი სათამაშო ბიზნესის ბრუნვა თითქმის 4,1 მლრდ დართ აღემატება. კერძოდ, სტატისტიკის სამსახურის მონაცემებით, 2017 წელს “განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფისა და საკვების მიწოდების საქმიანობით დაკავებული დაწესებულებების” ბრუნვამ სულ 1,559 მლრდ დარი შეადგინა. როგორც ამ მონაცემებიდან ჩანს, საქართველოში ადამიანები, როგორც ჩვენი მოქალაქეები, ისე უცხო ქვეყნიდან ჩამოსული სტუმრები, აზარტურ თამაშებში იმაზე მეტს ხარჯავენ, ვიდრე საწვავში, კვებასა და სასტუმრო-რესტორნებში.

ანდრია

გვიდიანი,

“ახადგაზრდა ფინანსისტთა და ბიზნესმენტთა ასოციაციის“ანადიტიკოსი:

“აზარტული თამაშების ბრუნვის საერთო ზრდა და მოყვანილი კონკრეტული მონაცემიც მიუთითებს, რომ აზარტული თამაშების ბიზნესი გეომეტრიული პროგრესიით ვითარდება და სურ უფრო საგანგაშო მასშტაბს იძენს. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ეს ბიზნესი ხელისუფლების რეგულირებას საჭიროებს, რადგან ის უკვე ბიზნესი აღარ არის, არამედ ეკონომიკისთვის იქცა პრობლემად. სათამაშო ბიზნესი არის მეტასტაბი საქართველოს ეკონომიკისთვის, რომელიც აუცილებლად მოსააცილებელია.

ოფიციალური სტატისტიკაც ცხადყოფს, რომ აზარტულ თამაშებში ჩართულია მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რაც მის კეთილდღეობასა და ეკონომიკურ მდგომარეობაზე უარყოფითად აისახება. საზოგადოდ, როცა მცირდება განკარგვადი შემოსავალი, ამით ეკონომიკური დოვრათი კი არ იქმნება, ეს მეტყველებს, რომ საქმე სისტემურ პრობლემასთან გვაქვს. აქედან გამომდინარე, იმედია, ხელისუფლება მარე მიიღებს პოლიტიკურ გადაწყვეტილებას და აზარტულ თამაშებში არსებულ მდგომარეობას მოაწესრიგებს. სწორედ ამის შემდეგ გახდება შესაძლებელი, რომ თანხამ, რომელიც ამ ბიზნესში ბრუნავს, ეროვნულ დანაზოგებში გადაინაცვლოს და ეს ფული საბანკო არხების გავლით გარდაიქმნეს ინვესტიციებად ეკონომიკის რეალურ სექტორებში.

განვითარებული ქვეყნების გამოცდილება საც რომ გადავხედოთ, თითქმის ყველა ქვეყანამ მიმართა რეგულაციების გზას, ზოგან აიკრძალა კიდევ თნდრან აზარტული თამაშები. საქართველოც უნდა მოეგოს გონს, რადგან ტურისტულ სექტორშიც კი, რომელიც პრიორიტეტული მიმართულებაა, სადაც წრიდან წრამდე იზრდება

პრიორიტეტული მიმართულებაა, სადაც წრიდან წრამდე იზრდება

უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობა და ქვეყნის ეკონომიკის ერთ-ერთ მამოძრავებელ ძადად არის მიჩნეული, ნაკრები შემოსავალი შედის, ვიდრე აზარტული თამაშების ბიზნესში.

პარლამენტში მთელი წერიწადია დევს კანონპროექტი, რომელმაც აზარტული თამაშების ბიზნესი უნდა დაარეგულიროს, რომელსაც განხილვაც აღარ სჭირდება, მხოლოდ პოლიტიკური ნებაა საჭირო. როცა ექვსი წლის განმავლობაში მხოლოდ დაპარაკობ, რომ აუცილებელია განსაზღვრულ რეგულირებაში სათამაშო ბიზნესის მოქცევა და ერთი რეალური ნაბიჯიც კი არ გადადგმულა ამისთვის, თვარში ნაცრის შეყრას უფრო ჰგავს ეს პოზიცია, ვიდრე საქმის კეთებას. ამიტომ მოვუწოდებ ხელისუფლებას, თავი დაანებოს არაფრისმომცემ განცხადებებს და საქმე აკეთოს”.

სოსო არჩვაძე, ეკონომიკის ექსპერტი, სტატისტიკოსი:

“ამ სტატისტიკურ მონაცემებზე მახსენდება ირფისა და პეტროვის ცნობილი ნაწარმოები “12 სკამი”, სადაც ვკითხულობთ, ქაღალქში იმდენი სადარაქო, აბანო და ეკრესია იყო, რომ შთაბეჭდილება რჩებოდა, თითქოს მისი მცხოვრებნი მხოლოდ წვერს იპარსავდნენ, მერე აბანოში დადიოდნენ და აღსარებას აბარებდნენ ეკრესიაშიო. სწორედ ამის მსგავსად, როცა ერთმანეთს ადარებ საქართველოში სხვადასხვა ბიზნესის ბრუნვის მაჩვენებლებს, გრჩება შთაბეჭდილება, რომ საქართველოში მოსახლეობას, სათამაშო ბიზნესის გარდა, სხვა არაფერი ახსოვს.

საქართველოში სათამაშო ბიზნესში ჩართული არიან არა მხოლოდ ჩვენი მოქალაქეები, არამედ სხვა ქვეყნიდან ჩამოსული სტუმრებიც. ამიტომ, როცა სათამაშო ბიზნესის ბრუნვაზე ვსაუბრობთ, უნდა

გავითვადისწინოთ, რომ განსაზღვრული წიდი ამ ბრუნვაში უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზეც მოდის.

2011-2017 წლების მონაცემები დავაჯამე და აღმოჩინდა, რომ მხოლოდ

ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეებს სათამაშო ბიზნესში 9 მილიარდ დარბე მეთი აქვთ დახარჯული. ვფიქრობ, კომენტარი ზედმეტია. სიმართლეს თვარი უნდა გავუსწოროთ, რომ როცა ვდაპარაკობთ ჭარბვადიანობაზე, აღებული კრედიტების დიდი წილი სწორედ ამართული თამაშებისკენ მიემართება. არადა, ამართული თამაშებიდან მიღებული ყველა სახის გადასახადი და მოსაკრებელი ორჯერ უფრო ნაკლებია, ვიდრე სახელმწიფო ბიუჯეტი იღებს თამბაქოს აქციზის სახით. ეს მაშინ, როცა სათამაშო ბიზნესი ბრუნვის სიდიდით მნიშვნელოვანწილად აღემატება თამბაქოს ბრუნვის მოცულობას. ამ მონაცემებზე დაკვირვებით

ეჭვქვეშ დგება ცნობილი ეკონომიკური პოსტულატი, რომ აღამიანი ეკონომიკურად რაციონალური არსებაა. არადა, პირიქით, აღამიანი ხშირად იქცევა ირაციონალურად, როცა შემოსავლების მნიშვნელოვან ნაწილს სათამაშო ბიზნესსა თუ თუნდაც ჯანმრთელობისთვის საშიანო, მაგარითად, თამბაქოში ხარჯავს.

შარშან ნობელის პრემია მიიღო ამერიკელმა ეკონომისტმა რიჩარდ თაღერმა. მან თავისი მრავალწიანი დაკვირვების შედეგად დაასკვნა, რომ აღამიანი უფრო ხშირად იქცევა ირაციონალურად, ვიდრე რაციონალურად. სხვათა შორის, როცა ნობელის პრემია მიუღოცეს, თაღერს ჰკითხეს, რაში დახარჯავდა პრემიის ფულს და მისგან სარკასტული პასუხი მიიღეს, აბსოლუტურად ირაციონალურად. სწორედ ასეთი მდგომარეობა გვაქვს, როცა მოსახლეობის შემოსავლების, აღებული ფინანსური ვარდებულებების დიდი ნაწილი სრულიად ირაციონალურად იხარჯება. ამას არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შევურიგდეთ და ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რათა რაც შეიძლება მეტი ხარჯი იყოს რაციონალური მიზნებისთვის გაღებული”.